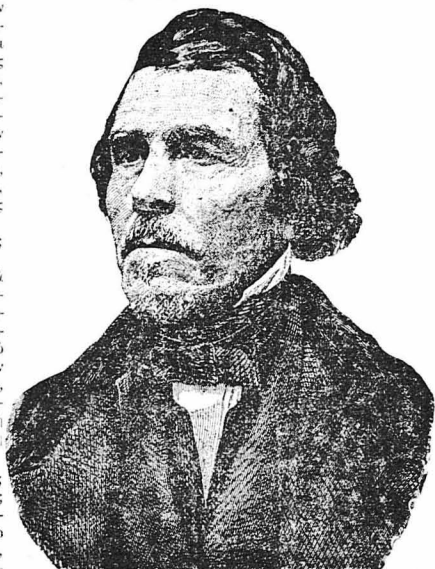

"Ένα πρωί, ο γερο-Ιππότης ο πατέρας του, τον κάλεσε κοντά του και του είπε :

— "Ακου, παιδί μου. Πρόκειται να χωριστούμε...
— Γιατί, πατέρα, ρώτησε ο Ζάν συγκινημένος.
— Γιατί... γιατί πρέπει να φύγω απ' τὸ Παρίσι. Μὲ πνίγει τὸ Παρίσι, παιδάκι μου. Νοστάλγησα τὴν ἐλεύθερη ζωὴ, τὴς μάχες, τὴς περιπέτειες, τὸν ἀέρα καὶ τὴ βροχὴ! Θὰ σ' ἔπαρνα μαζί μου, μὰ πρέπει νὰ μείνῃς στὴ διαβολοῦτσι αὐτὴ, ἂν θῆς νὰ προζήσης. Στὸ Παρίσι ἰσχύει ἡ ἐστία καὶ ἡ δυστυχία. "Ὅποιος εἶνε ἔξυπνος, ἀρπάζει αὐτ' τὰ φουστάνια τῆς πρώτης. Κατάλαβες, Ζάν ;

— "Ὁ Ζάν ἦταν ἔτοιμος νὰ κλάψῃ. Ἐλάτρευε τὸν πατέρα του.
— Καρδιά, γυιέ μου! πρόσταξε ὁ γέρο-Ιππότης. Σφίξε τὴν καρδιά σου κ' ἀκούσε με. Σοῦ εἶπα πὼς πρέπει νὰ φύγῃς ἀπ' τὸ Παρίσι. Δὲν ἔχω δυστυχῶς τίποτε νὰ σοῦ ἀφήσω. Εἶμαι φτωχὸς σὰν τοὺς γυιόφους. Μὰ θὰ σοῦ δώσω, παιδί μου, κάτι πρὸ πολὺτιμο ἀπ' τὰ χρήματα, γιατί ποὺς ἔχεις ἂν θὰ μὲ ξαναειδῆς!... Θὰ σ' ἀφήσω κληρονομία, γυιέ μου, τρεῖς... συμβολεῖς!

"Ἐνα δάχρυ κώλησε στὸ μάγουλό του Ζάν.
— Κλαῖς, παιδί μου ; εἶπε συγκινημένος ὁ Παριζιανὸς. Αὐτὸ μὲ θλίβει, παιδάκι μου. Κράτησε δάκρυα τὰ δάκρυα σου γιὰ τὴς δυστυχίες ποὺ σὲ περιμένουν. Φύγε, παιδί μου, μὰ σ' ἀφίνω ἄντρα, γυναικὸ, τολμηρὸ, γιὰ νὰ μορῆς ν' ἀγωνιστῇς μ' αὐτὸ τὸ τέρας ποὺ λέγεται ζωὴ... Εἶσαι πρῶτος ἄνθρωπος ἀληθινὰ καὶ μέσα σ' ὅλη τὴ Γαλλία δὲν βρισκεται κανένας ἰκανὸς, ὅσο σὺ, στὰ ὄπλα. Οἱ καλύτεροι ἔφυγαν, γυιέ μου, ἀξίζουν οὔτε νὰ σοῦ γυαλίσουν τὰ παπούτσι. Τόσα χρόνια τώρα σὲ κοινολοῦσα μαζί μου. Σ' ἔμαθα νὰ κομμάτι πάνω στὸ χῶμα θεοθήσιτος, νὰ περιφρονῆς τὴ βροχὴ, τὸ χυρὸ, τὸ λιπαρὸ, τοὺς ἀνέμους, τὴς καταγίδες, τὴς θύελλες... Σ' ἔβανα ἀπολέων... Μ' αὐτὰ τὰ χροῦσόντα θὰ μπορούσαμε κ' οἱ δύο νὰ ζήσουμε ἡσυχά, στὴν ἠσυχία κανενὸς μεγάλου ἄρχοντα. Εἰχον ἔξασφαλίσαι μάλιστα, ὅταν ἦσουν μικροῦλης, μὴ τέτοια θέσι. Μὰ, ἀλλοίμονο, παιδί μου, ἔκαμα ἕνα ἔγκλημα, μὰ πρῶτ' ἀφροσύνης κ' ἔχασα τὴ θέσι αὐτῆ...
— Σὺ, πατέρα!... "Ἐνα ἔγκλημα εἶπες ;
"Εὐὸ, ἢ πὸ γενναία καρδιά τῆς Γαλλίας ;
— Μὴ τρέχεις, παιδί μου. "Αφισέ με νὰ ἔρηγηθῶ. "Ὁ αὐθέντης, στὸν ὅποιον ἠμεροῦσα, μ' ἔβαλε μὰ μέρα ν' ἀρπάζω τὸ κορμίσαι μιάς δυστυχισμένης γυναίκας. Τὸ ἄπαξα. Μὰ ἡ καρδιά μου πόνεσε, Ζάν, καὶ τὸ ξανατήγα πίσω στὴ μητέρα του, χωρὶς τὴν ἐντολὴ τοῦ αὐθέντου μου. "Υστερα ἀπ' αὐτὸ, παιδί μου, τόσασα ἀπ' τὸν πύργο ποὺ ἐπιμεροῦσα κ' ἄρχισα πάλι τὴν τεχνοδικτικὴν ζωὴ, σέρονοντας μαζί μου καὶ σένα, μικροῦν, ἄσῳμα...
— Ποιὸς ἦταν ὁ ἄρχων αὐτὸς, πατέρα ;
Κι ἡ γυναίκα ποὺ εἰσεγύτησε πὸς λέγονται ;
— Δὲν μπορῶ νὰ σοῦ πῶ, παιδί μου. "Ακου μόνον τώρα τὴς συμβουλὴς ποὺ σ' ἀφίνω μὴνάζη κληρονομία : Καὶ πρῶτα—πρῶτα, παιδάκι μου, μὴ δίνῃς τίσι στὸς ἀνθρώπους. "Αν ἐπρόκειτο νὰ σὲ χωρῆσουν, κανένας δὲν θ' ἄλλωνε νὰ σοῦ βγάλῃ τὸ βρόγχο ἀπ' τὸ λαυρὸ, κ' ἂν μπορούσε νὰ τὸ χῆμα αὐτὸ μὲ τὴ μεγαλύτερη ἐυκολία... "Αν δῆς κανένα νὰ σὲ πλησιάζῃ ἔξωρα, χωρῆστέ τον κ' ἄλλαξε δρόμο... "Αν κανένας σοῦ προσέβῃ τὴ φίλια του, στὰ καλὰ καθόμμενα, ρώτα τὸν ἑαυτὸ σου τί ἀτιμία σοῦ τομᾶζει... "Ὅταν ἕνας ἀνθρώπος λέει καὶ ξαναλεῖ πὸς σ' ἀγαπᾶει, προσφιλᾶζον ἀπ' αὐτὸν... "Αν σὲ καλέσουν σὲ βοηθεῖα, κλείσε καὶ τὰ δύο σου αὐτιά, γιατί θέλουν νὰ σὲ μετροδέφουν καὶ νὰ σὲ ξεκάμουν... Μὴν ἔχεις καμμιὰ ἀπολύτως τίσι στὴς γυναῖκες... Τὰ μάλια τους εἶνε φειδία, τὰ μάτια τους μαζαίρια, τὸ γέλιο τους δηλητήριο... Φυλάξον!... Γλέντα μὴ ὄσες μορῆς, μὴν ἀφροώνεσαι σὲ καμμιά... "Ἰππότα, σοῦ ἔπανα-λαμβίω : Δυσπίσει στὴς γυναῖκες!..."

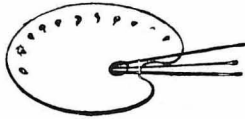
Ὁ ζωγράφος Ντελακρουά

ΤΡΑΓΟΥΔΑΚΙ

Ο ΝΑΥΤΗΣ

— Ναίτη, ποὺ μὲ τ' ἀρόφουστα θεριά παλεύεις, κληγόντας μὴν ἐλπίδα, πές μου, σὰν ποῖδ νησί, σὰν ποῖδ στεριά νὰν' ἢ ἀγαπημένη σου πατρίδα ;
-- Ρίξες ἐγὼ δὲν ἔχω, ὅπως εὐὸ κ' ὅπως οἱ ἄλλοι τῆς ζωῆς οἱ σκλάβοι.
"Ὀχι, μὴτε στεριά, μὴτε νησί.
Πατρίδα μου εἶνε ὅμοιο τὸ καρδιά!
I. ΠΟΛΕΜΗΣ

(Ἀκολουθεῖ)

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΩΝ

ΤΑ ΠΡΩΤΑ ΒΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΝΤΕΛΑΚΡΟΥΑ

"Ένας θαυμάσιος πίνακας, χωρὶς κορνίζα. Τὶ κάνει ἢ φτώχεια. "Ὁ Ντελακρουά ἀναλαμβάνει νὰ κἀμῃ... προχειρῶς τὸν κορνιζοποιῖ! Στὸ Λούβρο. Μία σκληρὴ ἀπογοητεύσις. Ἡ τετραγώνη κίχουσα. Ὁ Ντελακρουά συνέχεται, κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Ὁ περίφημος ζωγράφος Ντελακρουά βρισκόταν ἀκόμη στὴν ἀρχὴ τοῦ σταδιοῦ του καὶ δὲν εἶχε ἀποχτήσει φήμη.
Ἐκεῖνες τὴς ἡμέρες εἶχε τελειώσει τὸν λαμπρὸ πίνακά του ποὺ παριστάνει τὸ Βιργίλιο καὶ τὸ Δάντη μέσα στὴν βάρκα τοῦ Χάρωνος, κ' ἐπιθυμοῦσε νὰ τὸν στείλῃ στὴν ἔκθεσι τοῦ Λούβρου, ὅπου θὰ λάβαινε μέρος γιὰ πρώτη φορᾶ.
Χρειαζόταν ὄμως νὰ βάλῃ στὸ ἔργο του κορνίζα καὶ δὲν εἶχε τὰ ἀπαιτούμενα χρήματα γιὰ ν' ἀγοράσῃ. Ἀναγκάστηκε λοιπὸν νὰ φτιάξῃ ὁ ἴδιος μὴ κορνίζα μὲ ἀπλῆς σανίδες, τίς ὅποιες ἄλλωρε μὲ φαρμακοῦλα καὶ τίς ἐπιχρῳάσεις κοιτάξ—στραβὰ μὲ χρυσοῦχρῳα.
Ὅταν ἔφτασε ἡ μέρα τοῦ ἀνοίγματος τῆς ἐκθέσεως, ὁ Ντελακρουά ποὺ εἶχε στείλει ἤδη ἐκεῖ τὴν εἰκόνα του, ἔσπευσε νὰ παρενοσθῆ μαζί μὲ τοὺς πρώτους εἰς τὴν γκαλερί. Μὲ παρετόδη συγκινητὰ ἄρχισα νὰ διατρέξῃ τὴς αἰθούσες, ἀλλὰ μὴ βλέποντας ποὺθεν τὸ ἔργο του, ἔπεσε ἔξανθημένος κ' ἀπελαπισμένος σ' ἕνα κἀθισμα. Ἐβλεπε τὸ κεφάλι του μέσα στὰ χεῖρα του καὶ παραδόθηκε σὲ θλιβερῶς σκέψεις, ἔξ αἰτίας τῆς ἀποτυχίας του.
Ἐξῶρα ἀισθάνθηκε ἕνα χεῖρ ν' ἀγγίξῃ ἑλαφρᾶ τὸν ὄμο του :
— Κύριε Ντελακρουά!...
Ὁ ζωγράφος σήκωσε ἔμφρῳσμένος τὸ κεφάλι του καὶ ἀνεγνώρισε ἕναν ἀπὸ τοὺς φιλῳακὰς τοῦ μουσεῖου, μὲ τὸν ὅποιον εἶχε σχετισθεῖ ἀρκετὰ κατὰ τὸ διάστημα τῶν ἐπισκεψῶν του στὸ Λούβρο.
— Καλήμερα, φίλε μου, τοῦ εἶπε θλιβερᾶ ὁ ζωγράφος.
Γιατί εἶσατε λυπημένος, κ. Ντελακρουά ; Πρόκειται γιὰ τὴν εἰκόνα σας...
"Αν εἶν' ἐτσι, εἶσατε πολὺ-πολὺ δυσκολοῦς!...
— Ἐγὼ ;
— Βέβαια. Καὶ καλύτερη ἀπ' ὄλες νὰ ἦταν ἡ εἰκόνα σας...
— Τὶ θέλετε νὰ πῆτε μ' αὐτὸ ;
— Ἐννοῶ ὅτι τὴν ἐτιμήσαμε ὅπως τῆς ἔπρεπε, διάβολε! Τὴν βάλμαε στὴν τετράγωνη αἰθούσα...
— Ἡ εἰκόνα μου... στὴν τετράγωνη αἰθούσα!
— Ναί, τὴν χρέμασα ἐγὼ ὁ ἴδιος... Πάμε νὰ τὴν ἴδῃτε...
Ζαλισμένος, παραπατώντας, σχεδὸν ἔξελλος ὁ νεαρὸς καλλιτέχνης, ἀκολοῦθησε τὸ φίλο του καὶ σὲ λίγο βορέθηκε μπρὸς στὴν εἰκόνα του. Ἐκεῖ ἀφοῦ καθισήχασε κάπως ἀπὸ τὴν ταρχαζὴ του, ζήτησε ἀπὸ τὸ φίλο κ' ἐξηγήσει.
— Ἀ! τὸν εἶπε ἔκεινος. Εἶσαι τεχρῶς καὶ χροστᾶς ἕνα μερᾶλο κερὶ τὸ βαρᾶνον...
— Ποῖον βαρᾶνον ;
— Τὸν Γκρὸς, τὸν ὀνομαστὸ ζωγράφου. Ἡ εἰκόνα σας ἔχει ἔρθει χωρὶς κορνίζα...
— Μὰ ἐγὼ τῆς εἶχα βάλει. Τὶ ἔπαθε ;
— Ἀπὸ τὴν κορνίζα ποὺ τῆς ἐμπάστασε σεῖς δὲν ἔβειναν παρὰ μερᾶκα σανίδια ποὺ δὲν τὰ εἶχατε καθάρισε καλὰ καὶ ἔξαροφώχην ἀπὸ δρόμο. Ἀποφάσισαν λοιπὸν νὰ μὴν τὴν ἐκθέσουν. Ὁ νεαρὸς Γκρὸς ὄμως ποὺ πήγε καὶ τὴν εἶδε, γύρισε κ' εἶπε στοὺς συνυαδέφρῳς του, ὅτι πρέπει νὰ τὴν ἐκθέσουν, χωρὶς ἄλλο.
— Ἀδύνατον, φίλιτατε, τοῦ ἀπάντησαν οἱ ἄλλοι ζωγράφοι.
Γιατί ;
— Μὰ δὲν βλέπετε ποὺ τῆς λείπει ἡ κορνίζα ;
— Τὶ σημαίνει αὐτὸ ; Ἀφοῦ δὲν ἔχει κορνίζα, πρέπει νὴ τῆς βάλουμε μεῖς. Ἡ εἰκόνα αὐτὴ εἶνε ἀπὸ τίς καλύτερες ποὺ θὰ παρουσιασοῦμε ἐφέτος...
— Κι' ἐτσι, συνέχισε ὁ φίλῳακας, ἡ εἰκόνα σας ἀτόχησε τὴν ὥραία κορνίζα ποὺ βλέπετε καὶ τοποθετήθηκε στὴν τετράγωνη αἰθούσα. Ἀπὸ τὸ χροστᾶς στὸν κῳρο Γκρὸς...
Τὴν ἄλλη μέρα τὸ πρωί, ὁ νεαρὸς καλλιτέχνης βρισκόταν στὸ ἀτελιὲ τοῦ ὀνομαστοῦ ζωγράφου Γκρὸς.
— Ἀ, σεῖς εἶσατε ποὺ ζωγραφίασατε τὴ βάρκα τοῦ Χάρωνος ; τὸν ρώτησε ἄμεσως ὁ βαρᾶνος.
— Μάλιστα, κύριε βαρᾶνος.
— Πόσον χρόνον εἶσατε ;
— Εἰσοστριάδ!...
— Ἀσπῳοῦ με λοιπὸν, τοῦ εἶπε τότε μ' ἐπίσημο ὄνρος ὁ Γκρὸς. Ἐρεῖς τί ἔκαμες σ' αὐτὴ τὴν ἡλικία ; "Ὀχι.
"Ε, λοιπὸν δὰ σοῦ τὸ πὸ ἐγὼ. Ἐκαμες, φίλε μου, ἕνα ἀριστοῦργημα. Τ' ἀκούς ; Ἐνα ἀριστοῦργημα!...
Ὅταν ὁ Ντελακρουά ἔβγαινε ὕστερ' ἀπὸ δύο ὄρες ἀπ' τὸ ἐργαστήριο τοῦ Γκρὸς, ἦταν βέβαιος πρῶτα πὼς εἶχε κερδίσει μὴ πάντα τὴ δόξα...